

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 224/07-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. septembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Bardejove, vo veci vedenej pod sp. zn. ČVS: ORP-164/OSV-BJ-2007 a jeho uznesením z 21. marca 2007 v spojení s postupom Okresnej prokuratúry v Bardejove vo veci vedenej pod sp. zn. Pn 2192/2006 a jej uznesením z 27. apríla 2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júla 2007 doručená sťažnosť I. K. K. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie svojho

základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Bardejove (ďalej len „okresné riaditeľstvo“), vo veci vedenej pod sp. zn. ORP-164/OSV-BJ-2007 a jeho uznesením z 21. marca 2007 v spojení s postupom Okresnej prokuratúry v Bardejove (ďalej len „okresná prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. Pn 2192/2006 a jej uznesením z 27. apríla 2007 (ďalej aj „namietané uznesenie“) v súvislosti s odmietnutím trestného oznámenia sťažovateľa zo 17. februára 2006.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že naposledy 17. februára 2006 sa sťažovateľ v súvislosti so súdnym konaním vedeným Okresným súdom Bardejov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 4 C 309/1996 obrátil na okresné riaditeľstvo s oznámením, v ktorom uviedol, že počas označeného súdneho konania na ochranu jeho osobnosti Okresné stavebné bytové družstvo Bardejov predložilo okresnému súdu falošné podklady vystavené na jeho meno. Okresné riaditeľstvo uznesením sp. zn. ORP-164/OSV-BJ-2007 z 21. marca 2007 rozhodlo podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, že túto vec odmieta.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že proti uvedenému uzneseniu okresného riaditeľstva podal 27. marca 2007 sťažnosť, ktorú však okresná prokuratúra uznesením sp. zn. Pn 2192/2006 z 27. apríla 2007 ako nedôvodnú zamietla. S dôvodmi zamietnutia jeho sťažnosti uvedenými v namietanom uznesení sa sťažovateľ nestotožňuje tvrdiac, že tým došlo k porušeniu ním označených práv, a preto sa domáha nápravy formou sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ústavnom súde. Zmienil sa aj o tom, že sa opakovane pokúšal o dosiahnutie nápravy podnetmi zaslanými Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“), avšak vždy s negatívnym výsledkom. Naposledy išlo o podanie zaslané generálnej prokuratúre 21. mája 2007.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z.

o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a po prijatí na ďalšie konanie v konaní vo veci samej rozhodol týmto nálezom:

„1./ Vyslovuje, že základné a ľudské právo I. K. K. podľa ods. 1/, čl.46 Ústavy SR a ods. 1/, čl. 6 Dohovoru o jeho ochrane a týkajúce sa vo svojej podstate civilného konania sťažovateľa, vedeného na Okresnom súde v Bardejove pod č. k. 4 C 309/96, nezákonným a neústavným postupom a nekvalifikovaním a súčasne i odmietavým postojom k veci samej zo strany Okresného riaditeľstva Policajného zboru - Úradu justičnej a kriminálnej polície v Bardejove v konaní vedenom u neho pod sp. zn. ORP-164/OSV-BJ-2007, vyúsťujúceho do jeho prijatého uznesenia, zo dňa 21. III. 07 a Okresnej prokuratúry v Bardejove v konaní vedenom u nej pod sp. zn. Pn 2192/06-22 a končiaceho vydaním jej uznesenia, zo dňa 27. 4. 07, porušené bolo.“

Sťažovateľ žiada aj o úhradu trov konania a o ustanovenie právneho zástupcu v konaní o jeho sťažnosti pred ústavným súdom poukazujúc na svoju insolventnosť.

II.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa môže každý domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 149 ústavy prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa zistenia ústavného súdu predmetom preskúmvanej sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva vo veci vedenej pod sp. zn. ORP-164/OSV-BJ-2007 a jeho uznesením z 21. marca 2007 v spojení s postupom okresnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. Pn 2192/2006 a jej uznesením z 27. apríla 2007.

1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom okresného riaditeľstva vo veci vedenej pod sp. zn. ORP-164/OSV-BJ-2007 a jeho uznesením z 21. marca 2007

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetnou sťažnosťou sťažovateľ napadol označené uznesenie okresného riaditeľstva, ktorým bola podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietnuté jeho oznámenie o tom, že v priebehu súdneho konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 4 C 309/96 v jeho právnej veci na ochranu osobnosti Okresné stavebné bytové družstvo Bardejov predložilo okresnému súdu falošné doklady vystavené na jeho meno.

Sťažovateľ v danom prípade podal proti uvedenému rozhodnutiu okresného riaditeľstva riadne a včas opravný prostriedok (sťažnosť), o ktorom rozhodol nadriadený orgán, teda okresná prokuratúra. Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmavať uznesenie okresného riaditeľstva, pretože jeho postup a rozhodnutie preskúmala okresná prokuratúra, ktorá rozhodla o sťažnosti sťažovateľa proti uvedenému uzneseniu. Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k okresnému riaditeľstvu) odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom okresnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. Pn 2192/2006 a jej uznesením z 27. apríla 2007

K namietanému porušeniu uvedených práv došlo podľa sťažovateľa aj konaním okresnej prokuratúry, a to jej „*nezákonným a neústavným postupom a nekvalifikovaním a súčasne i odmietavým postojom k veci samej (...) končiaceho vydaním jej uznesenia zo dňa 27. apríla 2007*“.

Základnou a nevyhnutnou podmienkou práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ktoré je ústavným východiskom aj pre práva garantované v čl. 46 ods. 2 a 3 a čl. 47 až 50 ústavy, je existencia namietaného práva (v právnom poriadku Slovenskej republiky), ktorého ochrany sa fyzická osoba alebo právnická osoba domáha na súde alebo inom orgáne verejnej moci.

Ústavný súd opakovane vyslovil, že «Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (...) nie je ani oprávnenie „každého“, aby na základe jeho návrhu (podnetu) boli orgány činné v trestnom konaní povinné vzniesť obvinenie, začať trestné stíhanie voči konkrétnej fyzickej osobe a napokon podať voči nej obžalobu. Takéto základné právo „každého“ nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku, a taktiež ani v zákone o prokuratúre» (m. m. I. ÚS 64/96, II. ÚS 42/00).

Ani z čl. 6 dohovoru (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená na „trestnom obvinení“ inej osoby) poškodenému nevyplýva v trestnom konaní právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti niekomu (pozri rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vec *Helmers v. Švédsko* z 29. októbra 1991, § 29; vec *Perez v. France* z 12. februára 2004, § 70).

Keďže právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby alebo na podanie obžaloby voči nej na súde prokurátorom nemožno považovať za súčasť základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako ani za súčasť práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, k porušeniu týchto práv postupom okresnej prokuratúry vo veci trestného oznámenia sťažovateľa zo 17. februára 2007 týkajúceho sa údajného predloženia falošných dokladov vystavených na jeho meno Okresným stavebným bytovým družstvom Bardejov v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4C 309/96 nemohlo dôjsť.

Podľa ústavného súdu by o porušení označených práv bolo možné uvažovať len v prípade, ak by orgány činné v trestnom konaní nevenovali trestnému oznámeniu sťažovateľa pozornosť, ktorú vyžaduje zákon.

Namietané rozhodnutie však prijatie takéhoto záveru na základe zistení ústavného súdu neumožňuje.

V okolnostiach daného prípadu na základe sťažovateľom podanej sťažnosti okresná prokuratúra preskúmala napadnuté uznesenie okresného riaditeľstva, ako aj spis vzťahujúci sa na vec, a dospela k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná. Okresná prokuratúra

neakceptovala argumenty sťažovateľa, ktorými odôvodnil svoju sťažnosť proti uzneseniu okresného riaditeľstva, podrobne sa s nimi vysporiadala a na základe toho rozhodla tak, ako už bolo uvedené.

Aj keď je prokurátor povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel, posúdenie otázky, či sú splnené zákonné podmienky na začatie trestného stíhania v konkrétnej veci (na základe skutočností uvedených v trestnom oznámení alebo skutočností zistených preverením trestného oznámenia), je plne v právomoci orgánov činných v trestnom konaní (policajný orgán, vyšetrovateľ, prokurátor).

Sťažovateľ sa cíti byť poškodený údajným trestným činom, a keď sa obrátil na orgány činné v trestnom konaní, požíval ochranu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Hoci z tohto práva mu nevyplývalo subjektívne právo na trestné stíhanie iného, bol oprávnený, aby tieto orgány venovali jeho trestnému oznámeniu riadnu pozornosť (zodpovedajúcu ich zákonným povinnostiam), prešetrili ho, rozhodli o ňom a o výsledku vybavenia veci ho vyrozumeli.

V danej veci sa to aj stalo a o trestnom oznámení sťažovateľa bolo konané a rozhodnuté, aj keď nie v súlade s jeho predstavami. Na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave, však sťažovateľ nemá nárok (II. ÚS 88/99).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98). Inými slovami, ak sťažovateľ namietne také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností daného prípadu očividne nemohlo nastať, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (primerane II. ÚS 70/99).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ktoré neodôvodňujú ani možnosť porušenia označených práv, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože z dôvodov uvedených v častiach II. 1. a II. 2. tohto uznesenia ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú, bolo už ďalej bezpredmetné rozhodovať o sťažovateľovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. septembra 2007